

אמרי שפר אוסף "תיא"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה ל eisikovits1@gmail.com,

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס יביא גאולה לעולם וידפיס בשם אומר.

אדם העומד להעביר ביקורת ולהוכיח איש אחר על מעשה בלתי הגון שהוא עשה, לא יתחיל מיד בדיבורים קשים ותקיפים, אלא תמיד יתחיל באמירה רכה ודברי נועם וריצוי, ורק אם לא יועיל בזה, ניתנה לו הרשות לנקוט בדיבורים קשים יותר.

אדם שרוצה חיים טובים ומאושרים יש מתכון מנצח אחד והוא עין טובה - להסתכל חיובי על כל דבר.

אחד דרש ואמר בדרך צחות שהמילה 'בלק' היא ראשי תיבות 'ואהבת לרעך כמוך'... נענה אחד התלמידים ואמר: הרי אין זה מסתדר, כי האות הראשונה של בלק היא ב' דגושה ולא ו', והאות האחרונה היא ק' ולא כ'... ענה לו הרב: אכן, אין זו חכמה לאהוב לרעך כשהכל מסתדר ומתאים, החכמה היא לאהוב כל יהודי גם כשלא הכל מתאים לנו ולא הכל מסתדר בדיוק.

איך מטיפים לאחדות? "אתה ואהרון אחיך", כשהעם יראה שאתה - משה ואהרון אחיך מנהיגים את העם במטה אחד, ללא מריבות, אלא מתוך אחדות ואהבת אחים למרות הבדלי האופי שביניכם, זו דוגמא חיה, כיצד מנהיג צריך להתנהג, וכך גם כל העם.

אין נושאים נשים אפי' בלא סעודה ואין עושין סעודת אירוסין, ולהחזיר גרושתו מן הנישואין אפשר דמותר, והרמ"א כתב שנוהגים להחמיר בנישואין מ"ז בתמוז אפי' אם לא קיים פריה ורביה, אבל סעודת אירוסין מותר. ואירוסין מותר בלא סעודה אף בט' באב, וכ"ש שמותר להתקשר בתנאים, ולאכול אז מיני מרקחת, אבל סעודה אסור אפי' בלי ריקודים ומחולות, ואפי' בשבת אסור. וריקודים ומחולות אסור מ"ז בתמוז אף ללא אירוסין.

אמר איש חכם: "זה שאתה פרנואיד, לא אומר שלא רודפים אחריך"

אמר הסבא מסלובודקה זצ"ל: "ראשית גויים עמלק ואחריתם עדי אובד", כאשר הכוונה היא, שבתחילה הם נראים כמנומסים, אבל אחריתם, כאשר בודקים אותם היטב, רואים שהם "עדי אובד",

אמר רבי יחזקאל משינובה זצ"ל: כמה יש לרחם על אדם, החי בעוני כדי למות בעושר.

אם רואה בעיתון או במודעה בקשה לצדקה, והחליט בדעתו ליתן, צריך לתת לאותו מקום שחשב.

אסור ללבוש בגדים חדשים בין לבנים בין צבועים בין של צמר בין של פשתן, ובגדים מגוהצים אסורים ללבוש כנ"ל. ובגד שמברכים עליו שהחיינו בלבישה (דהיינו שקנה בגד שאינו מתוקן שאינו מברך בשעת קניה) אסור ללבוש מ"ז בתמוז משום הברכה, ועי' לקמן שבשבתות אין להחמיר, עד ר"ח או שבוע שחל בו להשו"ע. ואין ללבוש בשבת חזון בגדי שבת, שאע"פ שלבשם כבר כמה שבתות מ"מ עדיין גיהוצם ניכר והווי כחדשים, אבל כתונת חדשה מותר ללבוש בשבת חזון.

אסור ללבוש בגדים מכובסים או מגוהצים אפי' אם כיבס או גיהץ לפני שבוע שחל בו ט"ב.

אסור ללמוד בט"ב תורה נביאים וכתובים משנה מדרש גמרא הלכות ואגדות, משום שנאמר "פקודי ד' ישרים משמחי לב", ותינוקות של בית רבן בטלים בו. ונחלקו הפוסקים אם האיסור רק מחמת המלמד או גם מחמת התלמידים, ונ"מ אם מותר להם ללמוד בעצמם, ומלשון הגמ' משמע שאסור, ובן י"ב שהוא גדול קצת ומבין אסור לכו"ע. ויש מי שאוסר ללמוד גם ע"י הרהור, שאף שהרהור לאו כדיבור דמי מ"מ יש בזה שמחה, ועל כן אסור ללמוד איזה דרוש או קושיא או תירוץ אפילו בדברים המותרים, ואסור להורות הוראה אם לא לחולה הצריך עכשיו. ואסור לדון דיני ממונות, ואם אין הבעלי דינים יכולים להמתין עד למחר אפשר דשרי.

אע"פ שאכל סעודה המפסקת מותר לחזור ולאכול, אא"כ קיבל עליו בפירוש שלא לאכול עוד היום או שאמר שהוא מקבל על עצמו את התענית, ובאופנים אלו אסור גם ברחיצה וסיכה, ואם קיבל עליו התענית לפני פלג המנחה, לא הוי קבלה אלא למה שקיבל בפירוש (וכן כשקיבל עליו איסור אכילת בשר ויין מ"ז תמוז ואילך אין איסור רחיצה בכלל). וקבלה בלב, לדעת הרמ"א אינה קבלה, ודעת הב"ח והגר"א דהוי קבלה.

ב"ז בתמוז הובקעה ירושלים, ובתשעה באב חרב הבית הראשון והשני, ובימים שביניהם שנקראים ימי בן המצרים נוהגים דיני אבילות, ויש בזה כמה זמנים חלוקים בחומרתם, א' מ"ז בתמוז עד ר"ח יש מעט מנהגי אבילות. ב' מר"ח עד התענית. ג' שבוע שחל בו תשעה באב. ד' תשעה באב עצמו

"בים של שלמה (קידושין ב, יד) רצה לומר שמוטב להעביר הסדרה עם רש"י ולא עם התרגום, כי כל המפרשים נתנו כתר מלוכה לפירש"י, אך למעשה כתב שצריך להשתדל ללמוד גם רש"י וגם תרגום. ומן הנסיון, שטוב לקרוא כל יום מימות השבוע פרשה אחת עם תרגום ופירוש רש"י אם אפשר, וכן נהגו הרבה גדולים." (שו"ת שבט הלוי ח"ז סימן ל"ג)

בלעם נתן עצה לבלק להחטיא את ישראל ע"י בנות מואב, ואיתא בגמרא (סנהדרין קו) שחז"ל גזרו שלא לאכול פת, יין, שמן, של גויים בכדי שלא יהיו קרובים מדאי וירצו להתחתן עימם, וזה יעץ להם בלעם, 'וילך שפ"י ר"ת ש'מן פ'ת י'ין שיתנו לישראל, ועי"ז יימשכו אחריהם.

במדרש רבה נאמר כי לכל האותיות יש בת זוג, חוץ מהאות "ה" והאות "נ". כגון: בת זוגה של האות "א", היא האות "ט". יחדיו מניינן עשר. בת זוגה של האות "ב", היא האות "ח". יחדיו

מניינן עשר. וכן הלאה חוץ מהאות "ה", אשר בת זוגה היא "ה" עצמה. בת זוגה של האות "י", היא האות "צ". יחדיו מניינן מאה. בת זוגה של האות "כ", היא האות "פ". יחדיו מניינן מאה. וכן הלאה חוץ מהאות "נ", אשר בת זוגה היא "נ" עצמה. הן דהיינו אותיות "ה" ו-"נ", אשר בודדות הן ללא בת זוג, כך גם עם ישראל "לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב"...

במעמד החופה, מיד אחרי שהחתן שובר את כוס הזכוכית, כולם מכריזים: "מזל טוב!". מה זה המנהג הזה? אלא רוצים ללמד את החתן, שגם אם נשברת לך כוס... גם זה מזל טוב, והכל לטובה!

בני הישמר מן הקנאה כי היא נכרת בך ולא תהיה נכרת בשונאך (רבי שלמה אבן גבירול)

בספה"ק ישמח משה (בפתיחה) כתב לפרש את הכתוב (קהלת ב', י"ד): החכם עיניו בראשו, שהחכם שם עיניו להתבונן ולזכור בכל דבר ודבר איך עשאו בפעם הראשונה בחייו, שאז קיים את המצוה בשמחה והתלהבות וחיות דקדושה, וכך צריכה קיום המצוות להיראות אצלו, כל פעם שמקיים מצוה – יהא זה בעיניו כאילו זו היא הפעם הראשונה שהוא מקיים את אותה המצוה, ויקיימה בהתלהבות וחיות.

בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת (יום שְׁשִׁי) מִתְּרֵי לְהִטְמִין סִיר חָם, לְעֵטֹף אוֹתוֹ בְּשִׁמְיכוֹת וּבְכָרִים, כְּדִי שְׁיִשְׁמַר עַל חָמוֹ עַד זְמַן הַסְּעֵדָה. אָבֵל, בְּשַׁבָּת עֲצָמָה אֶסְרוּ חֲכָמִים לְהִטְמִין סִיר, שְׁמָא יִרְגִישׁ בְּעַל הַסִּיר שֶׁהַסִּיר אֵינּוּ חָם דְּיוֹ, וּמִתּוֹךְ עֲסוּקוֹ בְּהִטְמִינַת הַסִּיר כְּדִי לְשַׁמַּר עַל חָמוֹ, הוּא יִחַמֵם אוֹתוֹ בְּשַׁבָּת עַל הָאֵשׁ.